

PLA DOCENT

Curs: Tercer
Especialitat: Interpretació
Codi de l'assignatura: 531001
Assignatura (nom): Introducció a la Dramatúrgia
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150
Impartició: anual
Descriptors: Introducció a l'objecte, naturalesa i funcions de la dramatúrgia. Introducció al concepte de poètica. Fonamentació estètica de la dramatúrgia des d'una visió diacrònica i global. Conceptualització i anàlisi dels principals components de la construcció dramàtica occidental: faula/organització del relat, conceptes vertebradors i estructures, personatge, conflicte, acció dramàtica, espacialitat i temporalitat tant pel que fa a la dramatúrgia d'expressió escrita com gestual o visual. Estratègies bàsiques per a la creació i la composició dramàtiques.
Requisits: --
Observacions: --

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA:

Competències generals (Transversals):

- Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivant.
- Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.
- Realitzar l'autocrítica de la pròpia activitat professional i interpersonal.
- Utilitzar les habilitats comunicatives i la crítica constructiva en el treball en equip.
- Desenvolupar idees i arguments de forma raonada i crítica.
- Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.
- Dominar la metodologia del treball per generar projectes, idees i solucions viables.
- Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.
- Contribuir amb la seva activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seva incidència en els diferents àmbits i la seva capacitat per a generar valors significatius.

Competències específiques:

- Concebre propostes escèniques que fonamenten l'espectacle, generar i analitzar conceptes, textos i imatges i valorar les propietats representatives i qualitat estètica.
- Investigar a fi de concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tant amb el que té a veure a la metodologia de treball com a la renovació estètica.
- Estudiar el fet escènic a partir de diferents mètodes.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Conèixer i comprendre les funcions de la dramaturgia, el dramaturg i el dramaturgista.
- C2 Conèixer els límits del concepte de teatralitat i la formalització del gènere teatral.
- C3 Dominar la conceptualització dels diversos elements que conformen la composició dramàtica i saber anomenar-los i usar-los correctament dins la dinàmica de treball.
- C4 Saber identificar espai, temps, acció i personatge dramàtics.
- C5 Relativitzar les lleis de composició dramàtica en funció de múltiples poètiques.
- C6 Adquirir consciència i coneixement de l'imaginari propi i aliè.
- C7 Conèixer les estratègies bàsiques de composició de monòlegs i diàlegs.
- C8 Adquirir els recursos per analitzar un text dramàtic.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Capacitat per a definir l'activitat del dramaturg.
- H2 Capacitat de detectar en la lectura de textos teatrals els elements constituents i estructuradors bàsics del gènere teatral.
- H3 Domini dels recursos elementals per a l'elaboració d'una anàlisi dramàtica: el temps teatral, l'espai teatral, l'acció teatral i el personatge dramàtic.
- H4 Capacitat d'estructuració dramàtica.
- H5 Capacitat per a discriminar els diferents models dramàtics i poètiques.
- H6 Capacitat de discriminar registres de gènere i lingüístics.
- H7 Aplicació de conceptes fonamentals amb propietat.
- H8 Aplicació coherent de la versemblança i la convenció.
- H9 Capacitat per a l'anàlisi i construcció d'una escena i de la projecció d'una obra i/o partitura dramàtica.
- H10 Capacitat per aplicar i integrar models d'anàlisi dramàtica.

Actituds:

- A1 Consciència sobre els valors propis de l'especialitat.
- A2 Capacitat de desenvolupar la creativitat.
- A3 Autonomia en l'anàlisi.
- A4 Una mirada oberta sobre les formes i les convencions teatrals.
- A5 Capacitat de tenir una postura pròpia davant les propostes textuales.
- A6 Capacitat d'aprendre dels errors.
- A7 Una mirada oberta per descobrir noves formes.
- A8 Capacitat d'interessar-se críticament per les diferents tendències autoral.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Blocs de contingut:

- Dramaturgia. Conceptes. Poètiques que s'hi vinculen. Especificitat del teatre. Espectacle i text.
- Dramaturg. Dramaturgista.
- Conceptes narratològics. Història i Discurs. Definició. Procediments de composició de la faula i la trama. Desplegament dels procediments relacionats a la mimesi aristotèlica. Versemblança. Processos de selecció: nocions de coherència, lògica, inferència, probabilitat i necessitat.
- El temps teatral: Conceptes. Procediments d'anàlisi. Temps de la història i del discurs. Temps mític, Temps cronològic, Temps metafòric. Escena temporal. Seqüències temporals. Nexes. Distància temporal. Ritme.
- L'Espai teatral: Conceptes. Procediments d'anàlisi. Espai de la història i del discurs. Espai Dramàtic. Didascàlies. Sistemes espacials. Límits. Sintaxi de l'espai. Interaccions amb els accessoris, personatge, llum i so. Relacions amb el temps i l'acció.
- El personatge dramàtic: Conceptes. Procediments d'anàlisi. Relacions espacials. Aspectes compositius. Didascàlies. Veu del personatge. Accessoris. Dicotomia presència-absència. Polifonia.
- L'acció dramàtica: Conceptes. Procediments d'anàlisi. Processos d'adaptació del concepte. Estructuració. Seqüenciació. Models. Acció dramàtica. Fabulació. Situació. Epicitat. Principi organitzador. Anàlisi actancial.
- L'anàlisi i la construcció d'una escena de text. Models de composició. Aplicació dels conceptes.
- Preparació d'un projecte dramàtic d'escriptura i de partitura escènica.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Metodologia *(Cal indicar el nre d'hores de lectivitat presencial, així com les hores de treball autònom de l'alumne. Per exemple: 6 crèdits ECTS = 90 hores lectivitat presencial (60%) i 60 hores de treball autònom de l'alumne (40%) = 150 hores totals):*

Crèdits: 6= 150 hores

Treball presencial (60 per cent del total - 90 hores)

Classe magistral

- El professor explica els conceptes bàsics i procediments necessaris per a l'anàlisi dramàtica, per a la composició del text teatral i per la construcció de narracions textuals i no textuals, seguint les definicions exposades en el temari de l'assignatura.

Seminari o Taller

- Realització a classe d'exercicis exemplificadors dels conceptes explicats pel professor, proposats en funció de la dinàmica de l'aprenentatge.
- Exposició a classe i anàlisi dels resultats dels exercicis executats per l'alumne. Posada en comú dels resultats de cada aspecte estudiat i experimentat. Espai per l'autocorrecció i nova exposició de resultats.

Tutoria (Classe dirigida)

- Seguiment de valoració i reflexió sobre la realització dels dos projectes dramàtics assenyalats en els temaris. La creació d'una partitura visual i el disseny d'un projecte dramàtic final. L'alumne tindrà la possibilitat de portar a terme un procés de treball amb el suport del professor.

2. Treball autònom de l'alumne. (40 per cent del total - 60 hores)

Es pretén que l'alumne desenvolupi la seva capacitat d'autoaprenentatge.

- L'alumne llegeix la bibliografia recomanada.
- L'alumne desenvolupa treballs d'anàlisi de materials dramàtics.
- L'alumne estudia i amplia els conceptes i processos explicats a classe i els aplica als exercicis proposats.
- L'alumne desenvolupa el disseny d'un projecte dramàtic.
- L'alumne prepara les exposicions i intervencions a classe.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

- Treballs pràctics: 60%
- Assistència: 25%
- Millora i correcció dels exercicis: 15%

Per a una qualificació d'aprobat o superior cal aprovar per separat cada criteri d'avaluació

BIBLIOGRAFIA:**FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ BÀSIQUES:**

ARISTÒTIL: *Retòrica. Poètica*. (Traducció de Joan Leita). Barcelona: Edicions 62, 1998.

BATLLE, CARLES: *El drama intempestiu (Per una escriptura dramàtica contemporània)*, Barcelona, Institut del Teatre / Angle editorial. [Clica aquí](#) En castellà a Mèxic, Paso de Gato, 2021. En francès a París, Circé, 2025 (en premsa).

DANAN, Joseph: *¿Qué es la dramaturgia?* Traducció de Víctor Viviescas. Títol original: *Qu'est-ce que la dramaturgie?* Arles: Actes Sud (2010). México : Toma, Ediciones y Producciones Escénicas y Cinematográficas / Paso de Gato, 2012.

GARCÍA BARRIENTOS, José Luis: *Cómo se comenta una obra de teatro*. Madrid: Síntesis, 2001.

LAVANDIER, Yves: *La dramaturgia*. Títol original: *La dramaturgie* (1994). Madrid: Ediciones Internacionales Universitarias, 2003. [Clica aquí](#)

ROSSELLÓ, Ramon X.: *Anàlisi de l'obra teatral (teoria i pràctica)*. València/Barcelona: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999.

SARRAZAC, Jean- Pierre (ed.): *Lèxic del drama modern i contemporani*, Barcelona, Institut del Teatre, 2008. [Clica aquí](#)

RYNGAERT, Jean-Pierre: *Introduction à l'analyse du théâtre*. Paris: Bordas, 1991.

BIBLIOGRAFIA SOBRE PROCESSOS D'ESCRITURA:

AYCKBOURN, Alan: *The Crafty Art of Playmaking*, Londres, Faber and Faber, 2004.

BATLLE, CARLES: "La segmentació del text dramàtic (un procés per a l'anàlisi i la creació)", dins *Estudis escènics*, núm.33-34, hivern 2008, ps.13-35. [Clica aquí](#)

Id.: ""Qué queremos en cada momento que el receptor esté pensando o sintiendo". El receptor implícit al cor de la teoria dramàtica de José Sanchis Sinisterra", *Pausa*, núm. 45 (2023) [Clica aquí](#)

COMES, Melcior: *Escriure: instruccions d'ús*, Barcelona, El Núvol, 2022.

COMPARATO, Doc: *El guió*, Barcelona, UAB, 1989.

JEFFREYS, Stephen: *Playwriting*, Londres, Nick Hern Books, 2019.

LAVANDIER, Yves: *Évaluer un scénario*, París, Le Clown et l'enfant, 2011.

LODGE, David: *El arte de la ficción*, Barcelona, Península, 1998.

McKEE, Robert: *El guió*, Madrid, Alba editorial, 2002.

PÉREZ, Xavier: *El suspens cinematogràfic*, Barcelona, Pòrtic, 1999.

SÁNCHEZ PIÑOL, Albert: *Les estructures elementals de la narrativa*, Barcelona, La Campana, 2021.

SANCHIS SINISTERRA, José: *Prohibido escribir obras maestras*, Ciudad Real, Institut del Teatre / Ñaque, 2017.

FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ COMPLEMENTÀRIES:

CHATMAN, Seymour: *Historia y discurso*: La narrativa en la novela y en el cine. Traducció de María Jesús Fernández Prieto. Títol original: *Story and Discourse: Narrative Structure in Fiction and Film* (1978). Barcelona: RBA, 2013.

OLSON, Elder: *Tragèdia i teoria del drama*. Traducció de Salvador Oliva. Títol original: *Tragedy and Theory of Drama* (1961). Barcelona: Quaderns Crema, 1985.

PAVIS, Patrice: *Le théâtre contemporain*. Paris: Nathan, 2002.

UBERSFELD, Anne: *Semiòtica teatral*. Traducció i adaptació de Francisco Torres Monreal. Títol original: *Lire le théâtre* (1982). Madrid: Cátedra/Universidad de Murcia, 1990.

VINAVER, Michel: *Écritures dramatiques*. Arles: Actes Sud, 2000.